

Lumi ja kevad

Toimetanud Piret Ruustal
Kujundanud ja küljendanud Piia Maiste

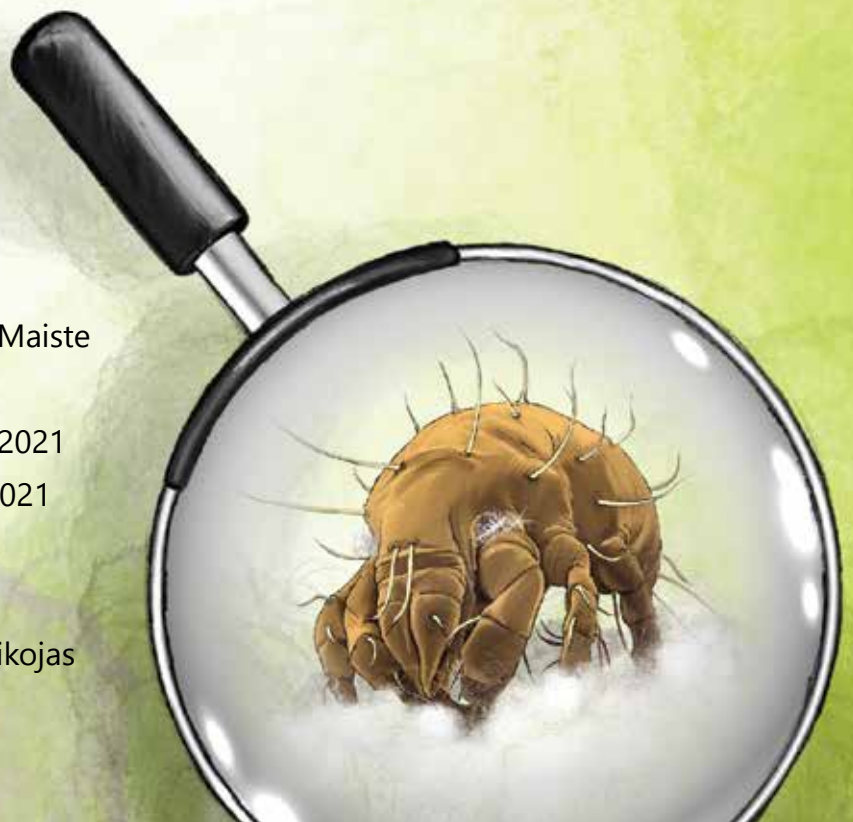
© Els Heinsalu ja kirjastus Argo, 2021

© Piia Maiste ja kirjastus Argo, 2021

www.argokirjastus.ee

ISBN 978-9949-688-57-9

Trükitud Tallinna Raamatutrükikojas

Els Heinsalu

Lumi ja kevad

The illustration features a young girl with dark hair in two braids tied with red ribbons. She is wearing a purple dress over an orange long-sleeved shirt and is holding a white cloth. The background is a soft, light green with a white, misty or snowy texture. Two dark, winged insects with large eyes are flying in the upper left. On the right, a small branch with green leaves and two hanging beehives is shown, with small orange particles falling from it.

JOONISTANUD
PIIA MAISTE

Lumi aevastab

Lumi silmad kipitasid ja jooksid vett. „Atsihh! Atsihh! Atsihh!” aevastas ta ühtelugu ja nuuskas nina.

„Lumi, kas sa hakkad haigeks jääma või on sul allergia?” uuris õpetaja murelikult.

Lumi kehtas õlgu ja aevastas uuesti. Ta ei teadnud, mis asi see allergia on, järelikult ei teadnud ta, kas tal võis see olla või mitte.

„Terviseks ja tere!” hõikas isa. „Ma võtaks selle siin ja veel kolm last, palun.”

„Tere! Maru, Kutt, Haldjas ... isa tuli!”

„Atsihh!” tegi Lumi taas.

„Lumi hakkab vist haigeks jääma või on tal mingi allergia tekkinud. Hommikul oli kõik korras, aga nüüd aevastab pidevalt ja silmad on ka punased,“ kurtis õpetaja isale.

„Pigem vist tõesti allergia,“ täheldas isa Lumi vesiseid silmi vaadates.

„Issi, mis see allergia on?“ uuris Maru koduteel.

Isa silmitses valgusfoori punast tuld. „Kuidas seda nüüd seletada. Allergia kohta öeldakse ka ülitundlikkus. Allergia tekib, kui immuunsüsteem, mille ülesandeks on meid kaitsta, reageerib liiga tugevalt mingile ainele. Selle tulemusena võib tekkida näiteks nohu või nahasügelus.“

„Mis aine see on?“ tahtis Kutt teada.

„See võib igasugune aine olla: kassikarvad, õietolm, piim, šokolaad, maasikad ... Selle aine kohta öeldakse siis allergeen.“

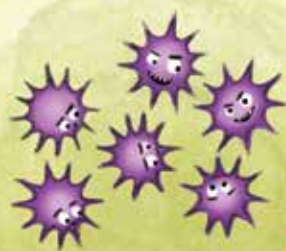
„Kuidas saavad šokolaad või maasikad allergiat põhjustada? Minule nad küll midagi ei tee, ma võin neid süüa nii palju, kui ma tahan,“ ei saanud Haldjas aru.

„Maasikaid pigem nii palju, kui sa jõuad meiega võidu krabada ja šokolaadi nii palju, kui ema lubab,“ täpsustas Kutt.

„Just nii,“ oli isa Kutiga nõus.

Seejärel jätkas ta oma poolelijäänud selgitust: „Nagu ma juba ütlesin, on allergia seotud immuunsüsteemiga ja mõnikord juhtub nii, et see teeb vigu. Nüüd, kui inimene puutub mingi allergeeniga esimest korda kokku – olgu selleks siis mis iganes –, tekivad organismis antikehad, mis kinnituvad nuumrakkudele.”

„Kas nende rakkude kohta öeldakse nuumrakud, sest neid nuumatakse?”
pistis Maru kiiresti vahele.

Tere! Meie oleme allergeenid.

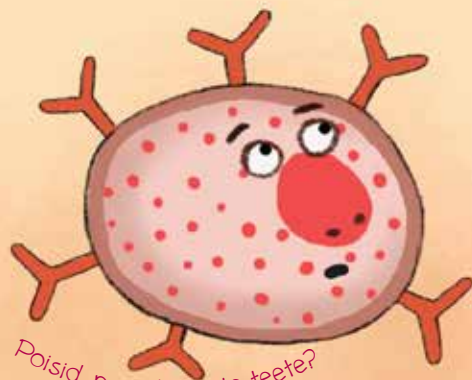
Meie oleme antikehad.

A miks me tekkisime?

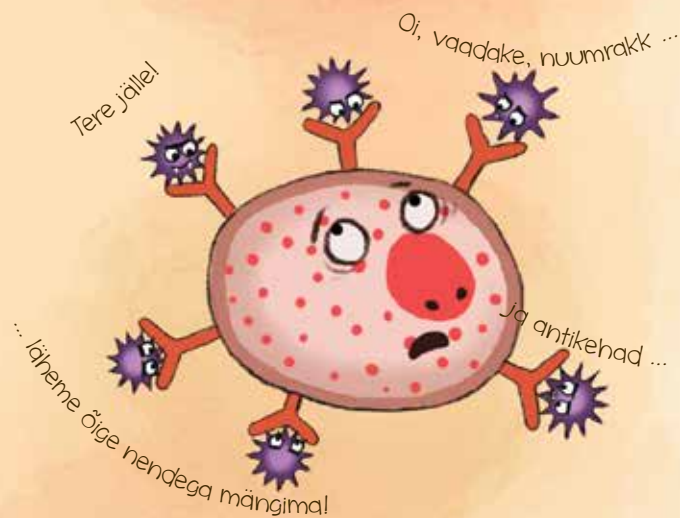
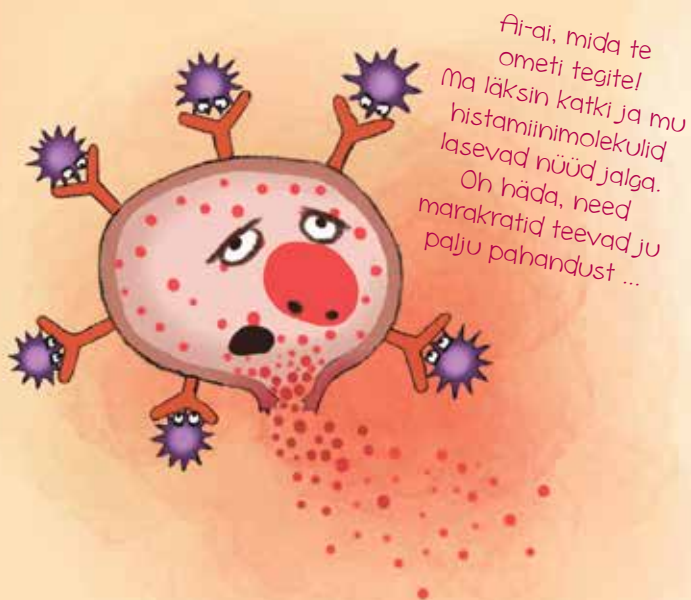
Äh, ei tea.
Läki nuumrakke tülitama!

Minna olen nuumrakk
ja ma pole üldse paks ...

Poisid, poisid, mis te teete?
Jätke järele,
ärge ronige nõnda kukile!

„Vaata, seda ma tõesti ei tea, miks neid nuumrakkudeks nimetatakse. Aga olgu selle nimega kuidas on, oluline on, et nad on immuunsüsteemiga seotud rakud ja et nendes toodetakse histamiini. Järgmistel kordadel, kui inimene sellesama allergeeniga uuesti kokku puutub, siis ühineb see vastava antikehaga. Selle tagajärjel läheb aga nuumraku kest katki ning histamiini molekulid, mis tekitavad põletikulise reaktsiooni, pääsevad sealt välja. Kuna neid nuumrakke leidub hulgaliselt hingamisteedes ja nahas, siis ongi allergia tihti seotud aevastamise, nohu ja hingamisraskustega või naha sügeluse ja punetusega. Nuumrakke on ka seedekulglat ümbritsevas koes ning toiduallergia võib seega põhjustada ka kõhuvalu ja kõhulahtisust ning oksendamist. Mõnel inimesel võib olla nii tugev allergia, et see võib isegi surmaga lõppeda ja väga kiiresti – selle kohta öeldakse anafülaktiline šokk.“